

MONITORING ŠKŮDCŮ POLNÍ ZELENINY

14. TÝDEN (4.4.2022)

Kamil Holý

Výzkumný tým č. 20: Integrovaná ochrana zemědělských plodin proti škůdcům

Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i.

Zprávy jsou zveřejňovány v Zelinářském zpravodaji, na Rostlinolékařském portálu a umístěny na webových stránkách VÚRV: www.vurv.cz - záložka [Poradenství](#). Monitoring je podpořen z prostředků MZe - NAP (Národní akční plán k bezpečnému používání pesticidů).

Výskyt škůdců

S ohledem na nízké teploty vzduchu i půdy lze v tomto týdnu očekávat nízkou aktivitu škůdců. S oteplením půdy začnou k povrchu migrovat drátovci a housenky mūr. Na ozimé cibuli jsou dospělci třásněnek a další budou naletovat ze zimovišť. Na česneku může pokračovat kladení houbomilky česnekové.

V letošním roce by měl znovu probíhat monitoring škůdců a užitečných organismů v porostech polní zeleniny podpořený z prostředků MZe - NAP: Cíl I. Omezení rizik spojených s používáním přípravků. Nástup jara je pozvolný, jsou proto patrné rozdíly mezi regiony (1-2 týdny), jak v kvetení stejných druhů, tak i ve výskytu škůdců. Při současných nízkých teplotách jsou škůdci neaktivní, ale po oteplení opět začnou sumovat efektivní teploty (SET) a přeletovat ze zimovišť do porostů zelenin. Neděravá netkaná textilie chrání dostatečně mladé porosty před náletem škůdců, ale nezabrání výskytu škůdců v půdě (drátovci, housenky osenic).

Netkaná textilie chrání česnek před vykladením houbomilky česnekové. Ve výřezu žlutá miska k monitoringu dospělců.

Drátovci - larvy kovaříků

- s oteplením půdy začnou migrovat k povrchu. Dospělci jarních druhů se líhnou již v dubnu. U mladých rostlin může dojít k úhynu, u starších rostlin k poškození podzemní konzumní části.

Monitoring - půdní výkopky nebo návnady.

Ochrana - na pozemky s drátovci nedávat citlivé plodiny (brambory, salát, kořenová zelenina, cibule...). V závislosti na plodině a registraci je možné použít granulované insekticidy, moření sadby nebo osiva.

Housenky osenic

- housenky osenic přezimují a na jaře pokračují v žíru.

Monitoring - půdní výkopky. Při výskytu požerků hledat v blízkosti poškozených rostlin housenky.

Ochrana - na pozemky s osenicemi nedávat rané druhy. Provést ošetření ve večerních/nočních hodinách, kdy jsou housenky aktivní - za vyšších teplot.

Houbomilka česneková

- dospělci začínají naletovat do porostů již v březnu. Škodlivost lokální, v závislosti na zdrojích napadení.

Monitoring - odchyt dospělců do žlutých misek/na leповé desky. Bílá vajíčka na rostlinách česneku, zpravidla ve spodní části.

Ochrana - na menších plochách s pravidelnou škodlivostí zabrání nakrytí netkanou textilií samicím v kladení vajíček.

Chemická ochrana se provádí proti dospělcům před vykladením vajíček.

Třásněnky

- na cibuli z podzimu přezimují dospělci, na sledovaných lokalitách v nízkých počtech.

Monitoring - dospělci ukryti mezi nahloučenými listy nebo volně na listech. V místě sání černé kupičky trusu.

Ochrana - pouze při vysokém výskytu při poškození listů sáním.

Užitečné organizmy

V chladném počasí jsou dospělci schovaní v úkrytech. Po oteplení lze pozorovat na povrchu půdy pobíhající dospělce střevlíků, někde se mohou ve větším množství vyskytnout různé druhy samotářských včel, některé hnízdí i v půdě.

Údaje z automatické meteorologické stanice slouží k předpovědi výskytu škůdců i chorob.

Na některých lokalitách je velmi vysoká početnost dospělců i snůšek molice vlašovičnickové na ozimé řepce. V důsledku mírné zimy samice dobře přezimovaly a jsou již tmavá vajíčka cca za polovinou vývoje. Zda bude početná i migrační vlna z řepce na zeleninu v červnu, bude záležet na průběhu počasí v jarním období.

Na cibuli přezimují dospělci třásněnek